

ЛИННИК О.І., к.е.н., доц., НТУ «ХПІ», Харків

ШТУЧКА М.А., маг., НТУ «ХПІ», Харків

ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується поступовим підйомом після тривалого спаду в переважній більшості галузей національного господарства. Як відомо, кожне підприємство, незалежно від профілю його діяльності, зацікавлене в підвищенні ефективності виробництва, для чого необхідна точна її оцінка, яка може бути отримана тільки на основі поглибленого аналізу ситуації і врахування великої кількості обставин. Щоб зрозуміти, яким чином можна налагодити ефективну виробничу діяльність та ефективно підтримувати досягнутий сталий розвиток підприємства, необхідно ознайомитись з показниками ефективності і зрозуміти їх економічний зміст.

Для оцінки фінансово-господарської діяльності необхідним є проведення комплексного економічного аналізу на підприємстві. Ця необхідність викликана тим, що вивчення окремих економічних показників та груп показників дає змогу оцінити ту чи іншу сторону господарської діяльності підприємства (наприклад, показники ліквідності підприємства характеризують його фінансову діяльність) і не дає зробити висновки про сучасний стан і результати діяльності за звітний період. Тому лише всебічний розгляд та аналіз системи економічних показників може дати реальну оцінку діяльності господарюючого суб'єкта в ринкових умовах.

За основу для узагальнюючої оцінки діяльності підприємства в більшості підходів беруться фінансові показники і зовсім ігноруються показники нефінансового характеру. Однак головним недоліком є те, що фінансові

показники головним чином відображують підсумки діяльності за певний період і мають обмежені можливості щодо передбачення майбутнього і кількості інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Вони показують, як підприємство працювало, але не показують, як може працювати. Але будь-який аналіз проводиться не тільки з метою констатації фактів та оцінки досягнутих результатів. Його метою є використання всіх резервів та можливостей покращення діяльності підприємства.

Широкого розповсюдження в країнах світу набуває концепція збалансованих показників (Balanced Scorecard — BSC), запропонована професором Гарвардської школи бізнесу Робертом Капланом (Robert Kaplan) і консультантом по управлінню Девідом Нортоном (David Norton), які дослідили системи оцінки діяльності декількох крупних компаній. В результаті дослідження в системи оцінки були включені показники нефінансового характеру.

Завдання аналізу полягає не тільки в оцінці досягнутого рівня результатів діяльності, але й, насамперед, у виявленні резервів та можливостей їх покращення для надання рекомендацій, необхідних для прийняття виважених та ефективних управлінських рішень. Тому необхідна розробка системи взаємопов'язаних фінансових та нефінансових показників для узагальнюючої оцінки фінансово-господарської діяльності з максимальним скороченням строків проведення аналізу з метою оперативного управління господарськими процесами.